ODLUKA KOMISIJE (EU) 2016/2042

od 1. rujna 2016.

o programu potpore SA.38418 – 2014/C (ex 2014/N) koji Njemačka planira provesti za financiranje proizvodnje i distribucije filmova

(priopćeno pod brojem dokumenta C(2016) 5551)

(Vjerodostojan je samo tekst na njemačkom jeziku)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 108. stavak 2. prvi podstavak,

uzimajući u obzir Sporazum o Europskom gospodarskom prostoru, a posebno njegov članak 62. stavak 1. točku (a),

nakon što je pozvala zainteresirane strane da podnesu primjedbe u skladu s prethodno navedenim odredbama ([1]) te uzimajući u obzir njihove primjedbe,

budući da:

1. POSTUPAK

(1) Dopisom od 4. ožujka 2014. Njemačka je Komisiju obavijestila o izmjeni programa potpore proizvodnji i distribuciji filmova (njem. *Filmförderungsgesetz*, FFG). Dodatne informacije dostavila je Komisiji u dopisima od 17. travnja i 16. srpnja 2014.

(2) Dopisom od 17. listopada 2014. Komisija je obavijestila Njemačku da je odlučila pokrenuti postupak u skladu s člankom 108. stavkom 2. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u odnosu na potporu.

(3) Odluka Komisije o pokretanju postupka (dalje u tekstu: „odluka o pokretanju postupka") objavljena je u *Službenom listu Europske unije* ([2]). Komisija je od zainteresiranih strana zatražila da dostave primjedbe.

(4) Njemačka je dostavila komentare na odluku o pokretanju postupka u dopisu od 11. prosinca 2014.

(5) Komisija je primila primjedbe zainteresiranih strana. Proslijedila ih je Njemačkoj, kojoj je pružena prilika da na njih reagira; primjedbe Njemačke zaprimljene su u dopisu od 5. ožujka 2015.

2. DETALJAN OPIS MJERE

2.1. Naziv i sadržaj programa

(6) Pravna osnova programa jest sedma verzija zakona o mjerama za promicanje njemačke kinematografije (FFG in der Fassung des Siebten Änderungsgesetzes), kojim se određuju uvjeti za audiovizualnu potporu njemačkog Saveznog odbora za film (njem. *Filmförderanstalt*, FFA). Zakon je odobrila Komisija do 31. prosinca 2016. Odlukom u predmetu SA.36753 od 3. prosinca 2013. Dostavljena obavijest o planiranoj izmjeni programa odnosi se na financiranje i oporezivanje usluga pružatelja videofilmova na zahtjev bez poslovnog nastana ili agencije u Njemačkoj.

(7) Postojeći savezni program financiranja proizvodnje, distribucije i prikazivanja filmova financira se iz posebnog poreza (njem. *Sonderabgabe*) koji se naplaćuje poduzetnicima u filmskoj i videoindustriji te sektoru radiodifuzijskog emitiranja. Kinooperateri, dobavljači videofilmova i pružatelji videofilmova na zahtjev plaćaju obvezni porez FFA-u na temelju njihova prihoda od prikazivanja filmova. Kinooperateri plaćaju porez na temelju prihoda

([1]) SL C 437, 5.12.2014., str. 57.
([2]) Vidi bilješku 1.

od karata po prikazivanju. Dobavljači videofilmova i pružatelji videofilmova na zahtjev plaćaju porez na temelju godišnjeg neto prometa u slučaju da prelazi 50 000 EUR ([3]).

(8) Izmjena programa rezultat je brzih tehnoloških promjena, osobito u području distribucije filmova. Gledanje filmova u kućanstvima sve se više odvija putem internetskog pristupa umjesto posudbom fizičkih medija. Mjesto poslovnog nastana pružatelja dotičnih usluga (u ovom slučaju osiguranje pristupa filmovima za privatno gledanje) postaje manje važno za uspješan razvoj poslovnog modela. Pružatelj je u mogućnosti s odabrane lokacije pružati usluge na drugom državnom području bez znatnih troškova prijevoza ili troškova fizičke prisutnosti. Nije potreban registrirani ured ili podružnica za dostavljanje usluga na zahtjev potrošačima u ciljanoj državi članici. Mjera koju Njemačka namjerava primijeniti predloženom izmjenom svojeg saveznog programa odnosi se na financiranje distribucije videofilmova na zahtjev. Dosad su jedino pružatelji usluga videofilmova na zahtjev s registriranim uredom ili podružnicom u Njemačkoj imali pravo na potporu. U budućnosti bi dobavljači videofilmova na zahtjev bez poslovnog nastana ili agencije u Njemačkoj imali pravo na istu potporu za svoje internetske usluge na njemačkom jeziku namijenjene potrošačima u Njemačkoj.

(9) Nadalje, odjeljak 66.a stavak 2., FFG-a izmijenjen je u odnosu na sustav financiranja programa, a kako bi se u obzir uzela prethodno navedena promjena te kako bi se osiguralo da u zamjenu za njihovo pravo na potporu pružatelji videofilmova na zahtjev koji su smješteni izvan Njemačke budu obveznici plaćanja poreza. Porez će se naplaćivati na promet koji ostvare proizvodima za koje je moguće ostvariti potporu, to jest putem ponude usluga na internetskim stranicama na njemačkom jeziku potrošačima u Njemačkoj i to samo ako navedeni promet nije podložan sličnom porezu za kinematografsku potporu u mjestu poslovnog nastana pružatelja.

(10) Njemačka opravdava uključivanje pružatelja videofilmova na zahtjev smještenih izvan Njemačke ponajprije na temelju općenito snažno rastućeg udjela videofilmova na zahtjev u distribuciji i gledanju filmova te novom pojavom da veliki pružatelji usluge videofilmova na zahtjev, koji djeluju na međunarodnoj razini, odabiru jedno mjesto poslovnog nastana unutar Unije s kojeg pružaju usluge većem broju država članica ili svim državama članicama. Cilj je ovog proširenja zadržati usklađenost s postojećim sustavom i filozofijom FFG-a, to jest da gledanje filmova u Njemačkoj (putem bilo kojeg medija) osigurava prihod za državni fond koji pruža potporu različitim kulturnim ciljevima uključujući proizvodnju i distribuciju filmova.

(11) U pogledu upotrebe sredstava od poreza na domaće i inozemne dobavljače videofilmova, 30 % bit će namijenjeno potpori za distribuciju filmova videofilmovima ili videofilmovima na zahtjev, dok će ostatak, zajedno s doprinosima od kina i televizijskih kuća, služiti kao potpora za proizvodnju ili distribuciju filmova drugim kanalima. Tih planiranih 30 % bit će jedini izvor financiranja potpore videodistribuciji.

(12) Primjena najavljene mjere planira se od trenutka kada je odobri Komisija do 31. prosinca 2016. Procijenjeni godišnji iznos sredstava dostupan iz prihoda od poreza na videodistribuciju jest 13 milijuna EUR.

2.2. **Utvrđivanje potpore**

(13) Odlukom o pokretanju postupka utvrđeno je da opisana mjera predstavlja državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora. U skladu s navedenim člankom svaka potpora koju dodijeli država članica ili koja se dodjeljuje putem državnih sredstava u bilo kojem obliku koja narušava ili prijeti da će narušiti tržišno natjecanje stavljanjem određenih poduzetnika ili proizvodnje određene robe u povoljniji položaj, nespojiva je s unutarnjim tržištem u mjeri u kojoj utječe na trgovinu među državama članicama. Opisana mjera ispunjava kumulativne uvjete koji moraju biti zadovoljeni kako bi se kvalificirala kao potpora. Potpora distribuciji filmova dodjeljuje se iz državnih sredstava, daje gospodarsku prednost poduzetnicima, prednost je selektivna te može narušiti ili prijetiti da će narušiti tržišno natjecanje i trgovinu na unutarnjem tržištu.

([3]) Porez za videoindustriju iznosi 1,8 % u slučaju prometa do 30 milijuna EUR; 2,0 %za promet od 30 milijuna EUR do 60 milijuna EUR; 2,3 % u slučaju prometa iznad 60 milijuna EUR.

(14) S obzirom na državna sredstva, potpora predviđena FFG-om dodjeljuje se iz sredstava financiranih iz različitih parafiskalnih nameta predviđenih tim zakonom. FFA, institucija osnovana na temelju javnog prava, raspodjeljuje prihode iz tih poreza za proizvodnju i distribuciju filmova. Stoga navedene mjere uključuju državna sredstva i mogu se pripisati državi.

(15) Korisnici programa, odnosno filmski producenti, scenaristi, distributeri filmova i kinooperateri provode gospodarske aktivnosti i stoga se mogu kvalificirati kao poduzetnici. Državna potpora predstavlja prednost koju ne bi mogli dobiti pod normalnim tržišnim uvjetima. Program je ujedno selektivan s obzirom na to da su jedini korisnici poduzetnici uključeni u proizvodnju, distribuciju i prikazivanje filmova.

(16) Tržište proizvodnje i distribucije filmova je međunarodno. Korisnici se natječu na međunarodnoj razini s producentima i distributerima u ostalim državama članicama. Stoga mjera čiji je cilj pružiti potporu proizvodnji, distribuciji i promicanju filmova utječe na tržišno natjecanje i trgovinu između država članica te se kvalificira kao državna potpora u skladu s člankom 107. stavkom 1. Ugovora.

2.3. **Razlozi za pokretanje postupka**

2.3.1. *Usklađenost izmijenjene potpore distribuciji videofilmova na zahtjev s člankom 107. stavkom 3. točkom (d) Ugovora*

(17) Planirana mjera, odnosno financiranje i porez na usluge dobavljača videofilmova na zahtjev bez poslovnog nastana ili agencije u Njemačkoj, predstavlja izmjenu programa koju je Komisija odobrila do 31. prosinca 2016. Kriteriji za procjenu državne potpore nisu se promijenili od prethodnog odobrenja programa te se predložena izmjena odnosi jedino na potporu za distribuciju videofilmova i davanja koja plaćaju inozemni distributeri videofilmova na zahtjev.

(18) U pogledu potpore distribuciji filmova koju provode dobavljači videofilmova na zahtjev kao takve, Komisija je već utvrdila da je ona u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (d) Ugovora ([4]). Proširenje opsega mogućih korisnika na tvrtke s poslovnim nastanom na drugom mjestu ne utječe negativno na procjenu usklađenosti u skladu s tim člankom.

2.3.2. *Moguće kršenje ostalih odredaba prava Unije*

(19) Komisija mora u analizu državne potpore uključiti usklađenost financiranja mjere potpore s ostalim pravilima prava Unije osim s pravilima o tržišnom natjecanju ako financiranje čini sastavni dio mjere potpore. To je slučaj ako između poreza i potpore postoji obvezna namjenska veza u smislu da se prihod od poreza nužno dodjeljuje za financiranje potpore i ima izravan utjecaj na iznos potpore ([5]). Ako se dokaže da je u tom slučaju porez u suprotnosti s ostalim odredbama Ugovora, Komisija mjeru potpore, čiji je porez dio, ne može proglasiti spojivom s unutarnjim tržištem ([6]).

(20) Prijavljenim programom utvrđeno je da se 30 % prihoda od poreza koji se naplaćuje dobavljačima videofilmova upotrebljava za financiranje potpora za filmsku distribuciju videofilmovima. Nadalje, ne postoji drugi izvor financiranja za tu vrstu potpore. Time se uspostavlja poveznica između financiranja distribucije videofilmova i prihoda od poreza na tu aktivnost čime su prihodi od poreza jedini izvor financiranja te aktivnosti i imaju izravni učinak na iznos dostupan za tu potporu. Stoga je porez u namjenskoj vezi s potporom te je nužno provjeriti da je u skladu i s ostalim pravilima prava Unije osim s pravilima o tržišnom natjecanju.

(21) U skladu s time nužno je ocijeniti je li proširenje poreza na dobavljače videofilmova na zahtjev smještene izvan Njemačke u skladu s člankom 110. Ugovora, prema kojem niti jedna država članica ne uvodi porez na proizvode drugih država članica koji ne uvodi na slične domaće proizvode. Nadalje, potrebno je ocijeniti postoji li

([4]) Odluka Komisije od 3. prosinca 2013. u predmetu državne potpore SA.36753 – Njemačka, Filmförderungsgesetz, pozivajući se na stavke 80. – 95. Odluke Komisije od 10. prosinca 2008. u predmetu N 477/2008 – Njemačka, Program potpore njemačkom filmu.

([5]) Presuda u predmetu Regie Networks*Regie Networks*, C-333/07, EU:C:2008:764, točka 99.; Presuda od 11. srpnja 2014., predmet *DTS Distribuidora de Televisión Digital protiv Komisije*, T-533/10, ECR, žalbeni postupak u tijeku, EU:T:2014:629, stavak 51. te presuda u predmetu *Telefónica de España et Telefónica Móviles España protiv Komisije*, T-151/11, ECR, žalbeni postupak u tijeku, EU:T:2014:631, točka 101.

([6]) Presuda u predmetu *DTS Distribuidora de Televisión Digital protiv Komisije*, prethodna fusnota 5, EU:T:2014:629, točka 50. te presuda u predmetu *Telefónica de España et Telefónica Móviles España protiv Komisije*, prethodna fusnota 5, EU:T:2014:631, točka 100.

mogućnost da se porezom krše pravila o nadležnosti nad dobavljačima videofilmova na zahtjev s poslovnim nastanom u drugim državama članicama kako je određeno Direktivom 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća ([7]).

2.3.2.1. **Članak 110. Ugovora**

(22) Porez ne bi bio u skladu s člankom 110. i stoga bi bio zabranjen u mjeri u kojoj se njime diskriminiraju uvozni proizvodi, to jest u mjeri u kojoj potpora financirana porezom uvelike pokriva teret oporezivanog domaćeg proizvoda u usporedbi s uvezenim proizvodom ([8]).

(23) U skladu s time parafiskalni nameti, poput onih uvedenih opisanim programom, mogu biti u suprotnosti s člankom 110. Ugovora u slučaju kada program ide u korist jedino nacionalnim pružateljima usluga ili to čini u većoj mjeri nego za konkurente u drugim državama članicama. U tom slučaju, kako bi bile u skladu s Ugovorom, uvezene usluge ne smiju biti obuhvaćene porezom. Međutim, ako uvezene usluge pružatelja usluga u drugim državama članicama, a koje su obuhvaćene porezom, imaju korist od programa na isti način kao i domaći pružatelji usluga, tada nisu u suprotnosti s člankom 110. Ugovora.

(24) Čak ako, kao u ovom slučaju, pravila programa omogućuju da inozemni pružatelji imaju korist od potpore na način koji nije diskriminirajući, to samo po sebi nije dovoljno. Jednako tako, potrebno je isključiti da u praksi uvjeti strukturno daju prednost domaćim operatorima.

(25) Komisija je uputila poziv Njemačkoj i zainteresiranim stranama da dostave primjedbe i iznesu relevantne činjenice o usklađenosti programa s člankom 110. Ugovora.

2.3.2.2. **Direktiva 2010/13/EU**

(26) Prijavljenom mjerom uvodi se porez dobavljačima videofilmova na zahtjev s poslovnim nastanom u drugim državama članicama na temelju prometa koji ostvare uslugama videofilmova na zahtjev na njemačkom tržištu. Time se otvara pitanje može li se Direktiva 2010/13/EU primijeniti na porez.

(27) U skladu s člankom 13. Direktive 2010/13/EU države članice moraju osigurati da audiovizualne usluge na zahtjev koje omogućuju pružatelji medijskih usluga u njihovoj nadležnosti promiču, gdje je to izvedivo i prikladnim sredstvima, proizvodnju europskih djela i pristup europskim djelima. U članku 13. kao primjeri takve promocije spominju se financijski doprinosi za proizvodnju i stjecanje prava na europskim djelima, kao i udio europskih djela u katalozima pružatelja usluga na zahtjev te osiguravanje njihove vidljivosti u tim katalozima. U skladu s uvodnom izjavom 19. Direktiva 2010/13/EU ne utječe na odgovornost država članica i njihovih nadležnih tijela „vezano uz organizaciju – uključujući sustave licenciranja, upravna odobrenja ili oporezivanje – financiranje i sadržaj programa”.

(28) Napominje se da su u trenutku stupanja na snagu Direktive 2010/13 usluge na zahtjev za koje pružatelj usluge nema poslovni nastan u državi članici primanja usluga još uvijek bile relativno nevažna pojava. Ipak, do danas je njihov tržišni udio znatno porastao. U 2014. tržište videofilmova na zahtjev u Europskoj uniji vrijedilo je 2,501 milijardu EUR što predstavlja povećanje od 272 % od 2010. U Njemačkoj je 2014. tržište videofilmova na zahtjev vrijedilo 315,2 milijuna EUR što predstavlja povećanje od 172 % od 2010. ([9]).

(29) Kad bi se FFG mogao smatrati mjerom za provedbu članka 13. Direktive 2010/13/EU, nadležnost Njemačke nad dobavljačima videofilmova na zahtjev s poslovnim nastanom u drugim državama članicama trebala bi se procjenjivati prema pravilima o nadležnosti utvrđenima u toj Direktivi. U skladu s člankom 2. stavkom 1., stavkom 2. točkom (a) i stavkom 3. Direktive 2010/13/EU svaka država članica ima ovlasti regulirati audiovizualne medijske usluge koje prenose pružatelji medijskih usluga s poslovnim nastanom u toj državi članici u skladu s posebnim pravilima sadržanima u Direktivi. Nadalje, u skladu s člankom 3. stavkom 1. Direktive 2010/13/EU „države članice osiguravaju slobodu prijema i na svojem teritoriju ne ograničavaju ponovne prijenose audiovizualnih medijskih usluga iz drugih država članica zbog razloga koji spadaju u područja usklađena ovom Direktivom”.

([7]) Direktiva 2010/13/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 10. ožujka 2010. o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga (Direktiva o audiovizualnim medijskim uslugama) (SL L 95, 15.4.2010., str. 1.).

([8]) Odluka Komisije 2000/116/EZ u predmetu C-34/97, *Nizozemska- parafiskalni nameti za poticanje ukrasnog bilja* (SL L 34, 9.2.2000., str. 20.), stavak 63.

([9]) Europski audiovizualni opservatorij – Trendovi u prihodima videofilmova na zahtjev, str. 3. – 4., https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/study-data-and-information-costs-and-benefits-audiovisual-media-service-directive-avmsd.

(30) Ako se primjenjuje Direktiva 2010/13/EU, država članica u kojoj pružatelj medijskih usluga ima poslovni nastan je ta koja mora osigurati usklađenost s pravilima primjenjivima na audiovizualne medijske usluge pod njezinom nadležnosti. U pogledu audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev mogući razlozi za odstupanje od tog pravila taksativno su navedena u članku 3. stavku 4. točki (a) Direktive 2010/13/EU.

(31) U skladu s time Komisija je u odluci o pokretanju postupka izrazila sumnje u pogledu spojivosti s unutarnjim tržištem priopćene izmjene postojeće mjere državne potpore FFG. Sumnje se posebno odnose na usklađenost s Direktivom 2010/13/EU potpore distribuciji filmova, koja se financira iz fonda koji uključuje davanja dobavljače videofilmova na zahtjev sa sjedištem izvan Njemačke.

3. **PRIMJEDBE ZAINTERESIRANIH STRANA**

(32) Primjedbe je dostavilo deset zainteresiranih strana. Dostavile su ih njemačke javne televizije ARD i ZDF, Udruga njemačkih komercijalnih televizija (VPRT), Europski digitalni mediji (EDiMA), Verband Deutscher Kabelnetzbetreiber (ANGA), javni filmski fond Mitteldeutsche Medienförderung (MDM), Spitzenorganisation der Deutschen Filmwirtschaft (SPIO), koji predstavlja članove iz područja proizvodnje, tehnike i distribucije filmova, kinooperateri (AG Kino i HDF Kino) te Udruga njemačkih filmskih producenata (Produzentenallianz). Jedna zainteresirana strana zatražila je tajnost identiteta.

3.1. **O mogućem kršenju članka 110. Ugovora**

(33) S jedne strane, zainteresirana strana čiji je identitet tajan („poduzeće X") zabrinuta je da se krši članak 110. Ugovora. Čak i ako se pravilima programa omogućuje da i inozemni dobavljači imaju korist od potpore na način koji nije diskriminirajući, u praksi bi uvjeti strukturno davali prednost domaćim operaterima.

(34) Došlo bi do diskriminacije jer su, barem u ovom trenutku, svi članovi odbora koji odlučuje o dodjeli sredstava Nijemci. Dodjela sredstava bila bi diskrecijska i stoga bi sredstva najvjerojatnije bila usmjerena njemačkim poduzećima. Nadalje, poduzeće X tvrdi da bi inozemni pružatelji nudili veći udio inozemnog sadržaja, čak i ako je namijenjen njemačkoj publici. Stoga bi imali manji broj filmova koji bi odgovarali potpori za distribuciju jer nude manje njemačkih filmova. Nadalje, inozemni pružatelji videofilmova na zahtjev suočili bi se s jezičnom barijerom jer su navedena pravila dostupna samo na njemačkom jeziku i prijave moraju biti dostavljene na njemačkom.

(35) Poduzeće X kritizira niske iznose potpore po filmu za potporu distribuciji, kao i općenito mali udio distribucije videofilmova na zahtjev u tom tipu potpore u usporedbi s prodajom videofilmova na DVD-u ili disku BluRay. Nadalje, kritizira činjenicu da je porez određen na promet od svih filmova, bez obzira na to jesu li prikladni, kao njemački ili europski filmovi, za potporu distribuciji ili nisu. Konačno, porez bi manje utjecao na domaće pružatelje videofilmova na zahtjev jer bi neki od njih bili vertikalno integrirani pružatelji videofilmova na zahtjev ili televizijski ili kabelski operatori koji bi jednako tako imali korist od potpore za proizvodnju iz Saveznog filmskog fonda, koji financiraju pružatelji videofilmova na zahtjev.

(36) S druge strane, ANGA, koja zastupa i pružatelje videofilmova na zahtjev u Njemačkoj, smatra da se radi o diskriminaciji domaćih pružatelja jer ih se oporezuje zbog njihove domaće ponude, dok inozemni konkurenti koji se natječu s njima putem ponuda posebno osmišljenih za isto tržište nisu oporezivani za isti promet samo zato što su odabrali sjedište u inozemstvu. SPIO, VPRT, Produzentenallianz i MDM jednako tako navode da bi se porezom okončala diskriminacija domaćih pružatelja. Prema SPIO-u glavni dio prometa videofilmova na zahtjev u Njemačkoj ostvaruje 13 poduzeća, od kojih šest ima poslovni nastan u inozemstvu. Ti podaci još ne uključuju nedavni ulazak na tržište vodećeg pružatelja videofilmova na zahtjev iz Sjedinjenih Američkih Država s poslovnim nastanom u Nizozemskoj. SPIO smatra da odlučujući element za oporezivanje ne bi trebala biti više ili manje povoljna lokacija pružatelja. U digitalnom dobu pružatelju ne treba više od jednog mjesta poslovnog

nastana na unutarnjem tržištu. Važnije pitanje u slučaju oporezivanja trebalo bi biti pribavlja li pružatelj filmske licence za njemačko tržište kako bi poslovao na njemu s krajnjim potrošačima. SPIO upozorava i na podatke koje je prikupio, a koji pokazuju da inozemni pružatelji videofilmova na zahtjev imaju u svojoj ponudi sličan naglasak na njemačku proizvodnju kao domaći pružatelji.

3.2. **O usklađenosti s Direktivom 2010/13/EU**

(37) U odnosu na Direktivu 2010/13/EU poduzeće X i EDiMA smatraju da bi prijavljena mjera činila mjeru za promicanje pristupa europskim djelima u skladu s člankom 13. stavkom 1. iste Direktive, kršenjem pravila o državi podrijetla.

(38) Ostale zainteresirane strane poduprle su njemački prijedlog i smatraju da porez ne bi činio kršenje članka 13. stavka 1. u vezi s člancima 2. i 3. Direktive 2010/13/EU.

4. **PRIMJEDBE NJEMAČKE**

(39) Njemačka primjećuje da bi, općenito govoreći, bilo u interesu svih država članica da spriječe ometanje tržišnog natjecanja zbog odluka o lokacijama u filmskom sektoru zbog činjenice da poduzeća odabiru mjesto poslovnog nastana ponajviše zbog poreznih razloga. Isključivanje pružatelja videofilmova na zahtjev s poslovnim nastanom izvan Njemačke kojima su njemački potrošači ciljani potrošači imalo bi negativan učinak na financiranje europskih djela.

4.1. **O mogućem kršenju članka 110. Ugovora**

(40) Njemačka potvrđuje svoju uvjerenost da se predloženim porezom na inozemne pružatelje videofilmova na zahtjev, također u praksi, ne daje prednost domaćim operatorima nad inozemnima. Primjedba poduzeća X da bi financiranje bilo usmjereno na njemačka poduzeća zbog činjenice da je odbor zadužen za dodjelu sredstava sastavljen od Nijemaca nije održiva, prema tvrdnji Njemačke. Kriteriji za financiranje nisu mjesto poslovnog nastana podnositelja prijave, već kulturna i kreativna kvaliteta audiovizualnih djela koja mogu dobiti potporu distribuciji. Njemačka izričito priznaje i pozdravlja činjenicu da inozemni pružatelji videofilmova na zahtjev nude znatan broj njemačkih filmova koji ostvaruju pravo na potporu.

(41) Nadalje, nije valjan argument da bi inozemni pružatelji nudili veći udio inozemnog sadržaja i time imali manje filmova koji bi ostvarivali pravo na potporu distribuciji, iako je porez određen na promet ostvaren svim filmovima. Ponajprije, to ne predstavlja diskriminaciju između domaćih i inozemnih pružatelja. Domaći pružatelji koji u ponudi imaju većinom filmove koji ne ostvaruju pravo na potporu bili bi suočeni s istom situacijom. Nadalje, to ne bi predstavljalo neizravnu diskriminaciju jer inozemni pružatelji zapravo ne nude manje filmova koji ostvaruju pravo na potporu od svojih domaćih konkurenata, već čak više, kako dokazuju podaci Europskog audiovizualnog opservatorija navedeni u Komunikaciji Komisije o europskom filmu u digitalnom dobu ([10]).

(42) Njemačka odbacuje i argument da bi inozemni pružatelji videofilmova na zahtjev bili suočeni s jezičnom barijerom. Porez je usmjeren samo na one pružatelje koji aktivno oglašavaju svoju ponudu na njemačkom tržištu na njemačkom jeziku; u svakom slučaju, oni moraju biti upoznati s važećim zakonodavstvom. Nadalje, fond prema potrebi podnositeljima prijave pruža informacije i na engleskom jeziku.

(43) U pogledu navodnog niskog iznosa potpore po filmu za potporu distribuciji te općenito nizak udio distribucije videofilmova na zahtjev u tom tipu potpore, Njemačka smatra da uvjeti za potporu distribuciji ne bi bili drukčiji za različite oblike tehničke potpore. Ni u kojem slučaju ne bi bilo moguće da troškovi za uspostavu opće tehničke infrastrukture za tiskanje ili postavljanje filmova na različite distribucijske medije budu predmet potpore. Potpora je usmjerena prema pojedinačnom prihvatljivom djelu.

(44) Konačno, u odnosu na argument da bi na domaće pružatelje videofilmova na zahtjev porez manje utjecao jer bi neki od njih bili vertikalno integrirani pružatelji videofilmova na zahtjev ili televizijski ili kabelski operatori, Njemačka ponajprije naglašava da su samo neki pružatelji integrirani. Nadalje, tim argumentom ne uzima se u obzir činjenica da i radiodifuzijske podružnice tih poduzeća pridonose filmskom fondu.

([10]) (COM(2014) 272 final, str. 4. i 5.) „Kad je riječ o prisutnosti europskih filmova, iz raspoloživih podataka vidljivo je da jedan globalni dionik (prisutan u 26 zemalja EU-a) u glavnim domaćim trgovinama nudi više blockbustera iz EU-a i dobitnika Europske filmske nagrade nego što to čine domaći pružatelji usluga VoD-a”.

4.2. **O usklađenosti s Direktivom 2010/13/EU**

(45) Njemačka ostaje pri tvrdnji da planirani porez nije obuhvaćen područjem primjene Direktive 2010/13/EU. Stoga to ne bi predstavljalo kršenje članka 13. stavka 1. u vezi s člancima 2. i 3. te Direktive. Porez se ne može smatrati regulatornom mjerom s učinkom na medijsku uslugu, njezin program i distribuciju. Financiranje filmova nije usklađeno na razini EU-a. Oporezivanje mjesta potrošnje ili odredišta medijske usluge jednako tako slijedi logiku koja se primjenjuje za obvezu plaćanja PDV-a na usluge u EU-u, u primjeni od 1. siječnja 2015.

(46) Imajući u vidu brzo rastući udio inozemnih pružatelja videofilmova na zahtjev, njemački pružatelji bili bi u nepovoljnijem položaju u pogledu tržišnog natjecanja ako bi se nastavilo s njihovim oporezivanjem dok inozemni konkurenti na nacionalnom tržištu ne bi podlijegali istom porezu. Na primjer, usluga iTunes, koja nema poslovni nastan u Njemačkoj, već bi danas bila vodeći pružatelj videofilmova na zahtjev kada je riječ o njemačkim filmovima.

5. **PROCJENA MJERE**

5.1. **Utvrđivanje potpore**

(47) Kako je objašnjeno u uvodnim izjavama 13. do 16. ove Odluke, opisana mjera predstavlja državnu potporu u smislu članka 107. stavka 1. Ugovora. Potpora distribuciji filmova dodjeljuje se iz državnih sredstava, daje gospodarsku prednost poduzetnicima, prednost je selektivna te može narušiti ili prijetiti da će narušiti tržišno natjecanje i trgovinu na unutarnjem tržištu.

5.2. **Usklađenost izmijenjene potpore distribuciji videofilmova na zahtjev s člankom 107. stavkom 3. točkom (d) Ugovora**

(48) Mjera koja se namjerava provesti, odnosno financiranje i porez na usluge dobavljača videofilmova na zahtjev koji nemaju poslovni nastan ili agenciju u Njemačkoj, predstavlja izmjenu programa koju je Komisija odobrila do 31. prosinca 2016. Kriteriji za procjenu državne potpore nisu se promijenili od prethodnog odobrenja.

(49) U pogledu potpore distribuciji filmova koju provode dobavljači videofilmova na zahtjev kao takve, Komisija je već utvrdila da je ona u skladu s člankom 107. stavkom 3. točkom (d) Ugovora ([11]). Stoga je već u odluci o pokretanju postupka zaključila da proširenje opsega mogućih korisnika na tvrtke s poslovnim nastanom na drugom mjestu ne utječe negativno na procjenu usklađenosti u skladu s tim člankom.

5.3. **Moguće kršenje drugih odredaba prava Unije**

5.3.1. *Usklađenost s člankom 110. Ugovora*

(50) Novim porezom ne krši se članak 110. Ugovora. Inozemni pružatelji videofilmova na zahtjev jednako mogu imati koristi u praktičnom smislu od financiranja. Prema objašnjenju Njemačke programom se omogućuju učinkovita sredstva koja inozemnim pružateljima videofilmova na zahtjev omogućuju da se prijave za potporu distribuciji na isti način kao njihovi njemački konkurenti.

(51) Inozemni poduzetnici mogu biti obaviješteni o ovoj mogućnosti financiranja na isti način kao i poduzetnici sa sjedištem u Njemačkoj. Oni će u svakom slučaju biti pojedinačno obaviješteni zahvaljujući činjenici da moraju pridonositi fondu koji pruža potporu distribuciji filmova. Nadalje, potpora se dodjeljuje samo na temelju prijave, a prema njihovim prijavama postupat će se jednako kao prema prijavama njemačkih poduzeća. Selekcijski odbor obvezan je prijavu procijeniti isključivo na temelju kulturne kvalitete filmova za koje je zatražena potpora. Stoga mjesto poslovnog nastana distributera nije među kriterijima koje selekcijski odbor primjenjuje u procesu donošenja odluke.

(52) Inozemni pružatelji filmova na njemačkom jeziku imaju neizravnu korist od potpore proizvodnji filmova u Njemačkoj na isti način kao i njihovi njemački konkurenti. Tom potporom osigurava se stalna ponuda filmova koje financira Njemačka, a koje inozemni pružatelji mogu uključiti u svoju ponudu. To je potvrđeno činjenicom da njihovi katalozi sadržavaju udio njemačkih filmova koji se može usporediti s katalozima domaćih pružatelja.

([11]) Vidi bilješku 4.

(53) Poduzeće X istaknulo je argument da bi na domaće pružatelje videofilmova na zahtjev porez manje utjecao jer bi neki od njih bili vertikalno integrirani pružatelji videofilmova na zahtjev ili televizijski ili kabelski operatori koji bi jednako tako imali koristi od potpore za proizvodnju. Tim argumentom ne uzima se u obzir činjenica da razlikovanje između integriranih i neintegriranih poduzetnika nema nikakve veze s mjestom poslovnog nastana. Jednako tako, došlo bi do različitih učinaka na njemačke televizijske operatore i pružatelje videofilmova na zahtjev. Nadalje, previđa se činjenica da pružatelji videofilmova na zahtjev isto proizvode filmove koji ostvaruju pravo na potporu.

5.3.2. *Usklađenost s Direktivom 2010/13/EU*

(54) Postavlja se pitanje je li navedeni porez, osmišljen da oporezuje usluge usmjerene na publiku u Njemačkoj, obuhvaćen područjem primjene Direktive 2010/13/EU. Porez se uplaćuje u FFA-u, javni fond namijenjen za promicanje različitih kulturnih ciljeva u audiovizualnom sektoru. Ukupno 30 % sredstava koja se uprihoduju porezom bit će namijenjeno potpori distribuciji videofilmovima ili videofilmova na zahtjev. Ostatak će, zajedno s prihodima od kinooperatera i televizijskih kuća, biti upotrijebljen za opći doprinos potpori proizvodnji ili distribuciji filmova putem ostalih kanala.

(55) U članku 13. stavku 1. Direktive 2010/13/EU predviđene su mjere koje su povezane s promicanjem europskih djela putem audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev te je utvrđeno da država članica koja ima nadležnost nad pružateljem takvih usluga osigurava takvo promicanje. To se može, na primjer, postići s pomoću financijskog doprinosa koji takve usluge daju u korist proizvodnje europskih djela.

(56) Činjenica da porez koji se razmatra služi financiranju javnog tijela koje, kao jedan od zadataka, ima obvezu pružiti potporu proizvodnji i distribuciji europskih djela, dovodi do sumnje je li navedeni porez obuhvaćen člankom 13. stavkom 1. Direktive 2010/13/EU. Člankom 13. stavkom 1. Direktive 2010/13/EU ne određuje se točno mora li promicanje europskih djela biti provedeno bez intervencije drugih strana osim samog pružatelja usluga na zahtjev.

(57) Nadalje, uvođenje poreza poput razmatranog na usluge usmjerene iz jedne države članice na tržište u drugoj državi članici moglo bi nametnuti pitanje ne bi li takav porez doveo u sumnju pravilo da država članica u kojoj pružatelj medijske usluge ima poslovni nastan ima nadležnost nad pružateljem, kako je navedeno u članku 2. stavku 2. točki (a) Direktive 2010/13/EU.

(58) Predložena je izmjena Direktive 2010/13/EU kako bi se osiguralo da Direktiva prikladno odgovara na razvoje tržišta u vezi s audiovizualnim medijskim uslugama, kako linearnih tako nelinearnih. Komisija je prihvatila prijedlog izmjene 25. svibnja 2016. ([12]) U prijedlogu se pojašnjava da države članice imaju pravo tražiti od pružatelja audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev pod njihovom nadležnošću da financijski doprinose proizvodnji europskih djela. Predloženom izmjenom članka 13. pojašnjava se da države članice imaju pravo obvezati pružatelje audiovizualnih medijskih usluga, koje su usmjerene na publiku na njihovom teritoriju, ali imaju poslovni nastan u drugim državama članicama, na plaćanje takvih financijskih doprinosa. U tom slučaju predložena izmjena predviđa da se financijski doprinosi temelje jedino na prihodima ostvarenima u ciljanoj državi članici. Ako država članica u kojoj pružatelj ima poslovni nastan uvede financijski doprinos, ista će uzeti u obzir financijski doprinos koji je odredila ciljana država članica.

(59) Komisija smatra predloženi tekst članka 13. Direktive 2010/13/EU pojašnjenjem onoga što bi već moglo biti moguće u skladu s Direktivom koja je trenutačno na snazi. Jednako tako, kada se primijeni za potrebe ove Odluke, ne može se smatrati da se tim člankom daje isključiva ovlast državi članici u kojoj pružatelj ima poslovni nastan da oporezuje pružatelje medijskih usluga na zahtjev na način da pridonosi proizvodnji i stjecanju prava na europska djela ili na udio i/ili vidljivost europskih djela u katalogu programa koje nude audiovizualne medijske usluge na zahtjev. Uistinu, tekst članka nije kategorički niti bez ograničenja. Nadalje, oporezivanje pružatelja audiovizualnih medijskih usluga na zahtjev samo je primjer mjera koje nadležna država članica može poduzeti.

(60) Tumačenje prema kojem se pravilo države podrijetla, kako je navedeno u članku 2. stavku 1. Direktive 2010/13/EU, primjenjuje na porez poput navedenoga, dovodi do situacija u koji pružatelji koji djeluju na istom tržištu ne podliježu istim obvezama. Činjenica je da tumačenje kojim se od države članice zahtijeva da izuzme

([12]) Prijedlog Direktive Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Direktive 2010/13/EU o koordinaciji određenih odredaba utvrđenih zakonima i drugim propisima u državama članicama o pružanju audiovizualnih medijskih usluga u pogledu promjenjivog stanja na tržištu, COM/2016/0287 final, http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/HTML/?uri=CELEX:52016PC0287&qid=1474918099726&from=HR.

pružatelje videofilmova na zahtjev koji posebno ciljaju njezinu publiku, ali imaju poslovni nastan u drugoj državi članici, od obveze plaćanja doprinosa za promicanje europskih djela bila bi diskriminirajuća u odnosu na pružatelje s poslovnim nastanom u prvoj državi članici koji su obveznici poreza, a natječu se na istom tržištu.

(61) Nadalje, mjera u kojoj bi rasla važnost tržišnog udjela prekograničnog pružanja videofilmova na zahtjev te njegova važnost za doprinos filmskim fondovima još nije bila očita na dan stupanja na snagu Direktive 2010/13/EU, kako je opisano u uvodnoj izjavi 28. Komisija posebno primjećuje da se mjerom koju je Njemačka priopćila oporezivi prihodi izričito ograničavaju na prihode ostvarene u ciljanoj državi članici koji već ne podliježu doprinosu u državi članici poslovnog nastana.

(62) Posljedično, valjanost primjene poreza na određene pružatelje videofilmova na zahtjev koji pružaju svoje usluge s lokacija izvan Njemačke ne dovodi se posebno u pitanje Direktivom 2010/13/EU.

6. **ZAKLJUČAK**

(63) Komisija stoga zaključuje da je izmjena programa potpore FFG, koji Njemačka planira provesti za financiranje distribucije filmova pružatelja videofilmova na zahtjev, u skladu s člankom 107. stavkom 3., točkom (d) i člankom 110. Ugovora i da se njome ne krši Direktiva 2010/13/EU,

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Mjera koju Njemačka planira provesti putem sedme verzije zakona o mjerama za promicanje njemačke kinematografije (Filmförderungsgesetz in der Fassung des Siebten Änderungsgesetzes) spojiva je s unutarnjim tržištem u smislu članka 107. stavka 3. točke (d) Ugovora o funkcioniranju Europske unije.

U skladu s navedenim mjera se odobrava.

Članak 2.

Ova Odluka upućena je Saveznoj Republici Njemačkoj.

Sastavljeno u Bruxellesu 1. rujna 2016.

Za Komisiju

Margrethe VESTAGER

Članica Komisije